

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Πρόγραμμα επικαιροποίησης γνώσεων αποφοίτων ΑΕΙ στην

“οργάνωση, διοίκηση τουριστικών επιχειρήσεων και στην προώθηση τουριστικών προορισμών”

14^η Διδακτική Ενότητα

Τα σύγχρονα πρότυπα ανάπτυξης τουριστικών προορισμών,
η περίπτωση του προτύπου ανάπτυξης των ειδικών και εναλλακτικών μορφών
τουρισμού

Συγγραφική Ομάδα:

Δρ. Αλέξης Δέφνερ, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Δρ. Άννα Κυριακάκη, Μέλος ΕΔΙΠ Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Δρ. Εύα Ψαθά, Μέλος ΕΔΙΠ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή	3
2. Τα σύγχρονα πρότυπα ανάπτυξης τουριστικών προορισμών	4
3. Αγροτουρισμός/Οικοτουρισμός	6
4. Αθλητικός Τουρισμός	8
5. Γαστρονομικός Τουρισμός	10
6. Αστικός Τουρισμός	12
7. Τουρισμός Ειδικών Γεγονότων	14
8. Συνεδριακός Τουρισμός	16
9. Θαλάσσιος Τουρισμός/Τουρισμός Κρουαζιέρας	18
10. Ιαματικός Τουρισμός	20
11. Τουρισμός Θεματικών Πάρκων	22

□ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών, σε σχέση τόσο με τη διεθνή όσο και την ελληνική εμπειρία, επιλεγμένων ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού
- Η αφετηρία του μαθήματος είναι η ανάλυση της πορείας ανάπτυξης των Ειδικών και Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού και η αναφορά σε ορισμένες από τις πιο σύγχρονες (και 'πολύ' ειδικές) μορφές τουρισμού που παρουσιάζουν, σε διεθνές επίπεδο, μια δυναμική τάση ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια (σκοτεινός τουρισμός, τουρισμός σε παραγκουπόλεις, τουρισμός διαστήματος)
- Το μεγαλύτερο τμήμα είναι αφιερωμένο σε επιλεγμένες ειδικές μορφές τουρισμού με κύρια κριτήρια: 1) την ανάπτυξή τους σε διεθνές επίπεδο, σε συνδυασμό με την ύπαρξη ικανοποιητικής βιβλιογραφίας, και 2) τη σύνδεση με την προοπτικές τους στην Ελλάδα, έστω αν και σε ορισμένες περιπτώσεις η τάση ανάπτυξης δεν είναι άμεσα ορατή (π.χ. θεματικά πάρκα)
- Παράλληλα με τις θεωρητικές επεξεργασίες γίνεται και η παρουσίαση μελετών περίπτωσης: 1) Ο αγροτουρισμός στη Σκοτία, 2) Ο αθλητικός τουρισμός στην Ελλάδα, 3) Ο γαστρονομικός τουρισμός και οι δρόμοι του κρασιού στην Ελλάδα, 4) Ο αστικός τουρισμός στο Λονδίνο και το Μιλάνο, 5) Ειδικά γεγονότα με τουριστικό ενδιαφέρον στην Ελλάδα, 6) Ο συνεδριακός τουρισμός στην Αυστραλία και την Κορέα, 7) Παραδείγματα θαλάσσιου τουρισμού και τουρισμού κρουαζιέρας στην Ελλάδα, 8) Παραδείγματα ιαματικού τουρισμού στην Ελλάδα, 9) Τα Πάρκα Disney

2. ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

- ❑ Στόχος του κεφαλαίου αυτού είναι η παρουσίαση των σύγχρονων προτύπων τουριστικής ανάπτυξης των τουριστικών προορισμών και η συνοπτική αναφορά σε ορισμένες από τις λιγότερο αναπτυγμένες αλλά δυναμικά αναπτυσσόμενες μορφές ειδικού τουρισμού

- ❑ Λέξεις κλειδιά: πρότυπα τουριστικής ανάπτυξης, μαζικός τουρισμός διακοπών, ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού, σκοτεινός τουρισμός (dark tourism), τουρισμός σε παραγκουπόλεις (slum tourism), τουρισμός διαστήματος (space tourism)

- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Ο Τουρισμός Ειδικών Ενδιαφερόντων αφορά στην ύπαρξη ενός ειδικού και κυρίαρχου κινήτρου στην τουριστική ζήτηση και εξειδικευμένων υποδομών και υπηρεσιών στην τουριστική προσφορά

 2. Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού αποτελούν τμήμα των ειδικών μορφών τουρισμού. Το κυρίαρχο ειδικό κίνητρο στη περίπτωση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού συνδέεται με τη φυσιολατρία, τα ταξίδια περιπέτειας, τον αθλητισμό, την περιήγηση, το περιβάλλον και τις τοπικές παραδόσεις/πολιτισμό και η ανάπτυξη τους εντάσσεται πλήρως στο ευρύτερο περιβάλλον των προορισμών

ΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

<ul style="list-style-type: none"> • Οικοτουρισμός • Αγροτουρισμός • Ορεινός/Ορειβατικός Τουρισμός • Χιονοδρομικός Τουρισμός/ Χειμερινών σπορ • Πολιτιστικός τουρισμός • Εκπαιδευτικός/ Επιστημονικός Τουρισμός • Γαστρονομικός Τουρισμός • Θρησκευτικός Τουρισμός • Αστικός Τουρισμός • Συνεδριακός Τουρισμός • Εκθεσιακός Τουρισμός • Τουρισμός Κινήτρων • Θαλάσσιος τουρισμός • Τουρισμός Κρουαζιέρας • Τουρισμός γιότινγκ και ιστιοπλοΐας 	<ul style="list-style-type: none"> • Ιαματικός Τουρισμός/ Τουρισμός Ευεξίας Κοινωνικός Τουρισμός • Τουρισμός Καζίνο • Τουρισμός Θεματικών Πάρκων/Μουσείων • Τουρισμός Γκολφ • Αθλητικός Τουρισμός • Τουρισμός Περιπέτειας • Τουρισμός Ειδικών Γεγονότων • Παραθερισμός • Χρονομεριστική μίσθωση • Τουρισμός σε οργανωμένα τουριστικά χωριά ή εξοχικές κατοικίες ειδικού τύπου • Πολύ Ειδικές Μορφές Τουρισμού (dark tourism, slum tourism, space tourism, virtual tourism κλπ.)
--	--

Βασικοί παράγοντες ανάπτυξης Ειδικών & Εναλλακτικών Μορφών Τουρισμού:

- Κοινωνικές αλλαγές και εξελίξεις στον τρόπο διεξαγωγής των ταξιδιών στις χώρες αποστολής
- Αλλαγές στα οργανωτικά χαρακτηριστικά του Τουριστικού Τομέα και στις επιλογές των Τουριστών
- Ζητήματα σχετικά με το πρότυπο ανάπτυξης που ακολουθείται στις τουριστικές περιοχές

3. ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ/ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- ❑ Στόχος η παρουσίαση των αναπτυξιακών χαρακτηριστικών του αγροτουρισμού και του οικοτουρισμού και η επισήμανση των θετικών επιπτώσεων

- ❑ Λέξεις κλειδιά: αγροτουρισμός, αγροτουρίστας, οικοτουρισμός, οικοτουρίστας, τοπική ανάπτυξη, κοινωνική δομή, περιβάλλον

- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Ο Αγροτουρισμός περιλαμβάνει τουριστικές δραστηριότητες οι οποίες αναπτύσσονται σε ένα μη αστικό περιβάλλον από ιδιώτες που απασχολούνται στον πρωτογενή ή δευτερογενή τομέα της παραγωγής
 2. Ο Οικοτουρισμός προσδιορίζεται ως ταξίδι προς σχετικά αμόλυντες ή αδιατάραχτες φυσικές περιοχές με στόχο την μελέτη, το θαυμασμό και στην απόλαυση του τοπίου και της άγριας φύσης, καθώς και κάθε πολιτιστικής εκδήλωσης που μπορεί να λαμβάνει χώρα σε αυτές τις περιοχές

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ/ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Διαμονή σε αγροκτήματα/ φάρμες
- Φιλοξενία σε μικρά καταλύματα
- Αγροτουρισμός σε οικισμούς –
ξενοδοχειακά συγκροτήματα
- Αγροτουριστικοί συνεταιρισμοί
(Γυναικείοι)
- Αγροτουρισμός από εθελοντές
- Οικοαγροτουρισμός

Παραδείγματα Αγροτουρισμού στον Ελληνικό

Χώρο: χωριό Μηλιά στην επαρχία
Κισσάμου στο Ν. Χανίων στην Κρήτη,
Γυναικείος Αγροτικός συνεταιρισμός
Μεστών, Χίου, Σύνδεσμος Ενώσεων
Αγροτουρισμού Ελλάδας

ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Μη κοινά αποδεκτός όρος.
- Βασικό θέλγητρό του αποτελεί το φυσικό
περιβάλλον και θεωρείται μία μορφή
ήπιας τουριστικής δραστηριότητας
- Προφίλ Οικοτουρίστα:
 1. Οικοτουρίστες “do it you self”
 2. Σχολικές ομάδες ή επιστημονικές ομάδες
 3. Οικοτουρίστες σε ομάδες

Παραδείγματα Οικοτουρισμού στον Ελληνικό

Χώρο: Επιχείρηση Οικοαγροτουρισμού
«Εναγρον» στην Αξό του Ν. Ρεθύμνης στην
Κρήτη, Οικοτουριστικό Κέντρο Διαδιάς-
Λευκίμης στο Σουφλί Έβρου, το Εθνικό
Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Β. Σποράδων

4. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- ❑ Στόχος η παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών του αθλητικού τουρισμού, της κατηγοριοποίησης των επισκεπτών του αθλητικού τουρισμού ως προς τη συμμετοχή ή την παρακολούθηση αθλητικών δραστηριοτήτων και των βασικών δραστηριοτήτων των επισκεπτών του
- ❑ Λέξεις κλειδιά: αθλητικός τουρισμός, παθητικός αθλητικός επισκέπτης, ενεργητικός αθλητικός επισκέπτης, αθλητικές εκδρομές, αθλητικά γεγονότα, αθλητικές δραστηριότητες
- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Ο Αθλητικός Τουρισμός αποτελεί ειδική κατηγορία του υπαίθριου τουρισμού και αφορά το είδος του τουρισμού κατά το οποίο ο επισκέπτης παρακολουθεί ή/και συμμετέχει σε αθλητικές διοργανώσεις και αθλήματα
 2. Αθλητικά γεγονότα: όλες οι διοργανώσεις που σχετίζονται με την άσκηση, τη συμμετοχή και την παρακολούθηση αθλητικών θεμάτων και αθλημάτων
 3. Αθλητικός επισκέπτης: ο τύπος του τουρίστα που επισκέπτεται ένα μέρος με στόχο να συμμετάσχει σε (ενεργός αθλητικός επισκέπτης) ή/και να παρακολουθήσει αθλητικά γεγονότα

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Παθητικός Επισκέπτης (Θεατής)		Ενεργός Επισκέπτης (Αθλητής/Εθελοντής)				
Κοινός θεατής	Γνώστης	Αθλητικές Δραστηριότητες Διακοπών		Διακοπές Αθλητικών Δραστηριοτήτων		
Παρακολουθεί αθλητικές διοργανώσεις που τυχαίνει να λαμβάνουν χώρα στην περιοχή επίσκεψης	Εκτεταμένη ανάμειξη ανάλογα με το είδος του αθλήματος που παρακολουθεί	Οι αθλητικές δραστηριότητες (παρακολούθηση ή συμμετοχή) είναι συμπτωματικές κατά τη διάρκεια του ταξιδιού		Οι αθλητικές δραστηριότητες είναι η κύρια ασχολία (παρακολούθηση, εθελοντική υποστήριξη ή συμμετοχή) κατά τη διάρκεια του ταξιδιού		
	Αθλητικά Γεγονότα	Αθλ. Μουσεία	Οργανωμένες (π.χ. ποδηλατικοί γύροι, τουρνουά παραλίας)	Ανεξάρτητες (π.χ. ενοικίαση θαλάσσιων ποδηλάτων, περίπατοι)	Πολυθεματικές (π.χ. διαμονή σε sportsclub)	Μονοθεματικές (π.χ. διακοπές για την παρακολούθηση αθλητικών γεγονότων)

Δραστηριότητες Επισκεπτών:

- Συμμετοχή σε Αθλητικές Εκδρομές και Αθλητικά Φεστιβάλ
- Παρακολούθηση Αθλητικών Γεγονότων
- Επισκέψεις σε Αθλητικές Εγκαταστάσεις, Αθλητικά Μουσεία και Halls of Fame

Μορφές Αθλητικού Τουρισμού στην Ελλάδα:
χιονοδρομικός, ορειβατικός, περιπατητικός

5. ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- ❑ Στόχος η παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών του γαστρονομικού τουρισμού. Ιδιαίτερη προσοχή και στον οινoturισμό, καθώς αποτελεί μια ιδιαίτερα δημοφιλή και αναπτυσσόμενη εκδοχή του γαστρονομικού τουρισμού
- ❑ Λέξεις κλειδιά: γαστρονομικός τουρισμός, φεστιβάλ γαστρονομίας, οινoturισμός
- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Γαστρονομικός Τουρισμός: το είδος του τουρισμού που στηρίζεται κυρίως ή συνδυάζεται με την αναζήτηση ασυνήθιστων και αξιομνημόνευτων εμπειριών που βασίζονται στην κατανάλωση φαγητού ή/και ποτού
 2. Γαστρονομία: η τέχνη της επιλογής (τοπικά προϊόντα), της ετοιμασίας (τεχνικές μαγειρικής), του σερβιρίσματος (διακόσμηση πιάτων) και της απόλαυσης (γευσιγνωσία) του καλού, ξεχωριστού και ποιοτικού φαγητού
 3. Ο Οινoturισμός αναφέρεται ως το είδος του τουρισμού που επικεντρώνεται στην αναζήτηση, τη γεύση, την κατανάλωση και την αγορά κρασιών, συνήθως στα μέρη όπου αυτά παράγονται

ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

«Διατροφικές εμπειρίες» γαστρονομικού επισκέπτη:

- Επίσκεψη και ξενάγηση σε εστιατόρια ή επίσκεψη σε διάσημα γαστρονομικά κέντρα (εστιατόρια με αστέρια Michelin, εστιατόρια με επικεφαλείς διάσημους σεφ)
- Ξενάγηση στα χνάρια γνωστών «διατροφικών μονοπατιών» (διαδρομές κρασιών, gourmet παραγωγού)
- Ξεναγήσεις για την αγορά τοπικών προϊόντων και εδεσμάτων σε τοπικές αγορές/παραγωγούς
- Μαθήματα και masterclasses γαστρονομίας
- Επίσκεψη σε ειδικά φεστιβάλ
- Οργανωμένες επισκέψεις σε μουσεία φαγητού και συμμετοχή ως κοινό σε γυρίσματα ντοκιμαντέρ/εκπομπών

ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Αναπόσπαστο κομμάτι της πρακτικής του οινοτουρισμού: επισκέψεις σε οινοποιεία, κτήματα αμπελιών και κελάρια και συμμετοχή σε φεστιβάλ κρασιού/διαγωνισμούς αποτελούν
- Ο επισκέπτης αναζητά τις γεύσεις και τα αρώματα των κρασιών, ενώ παράλληλα η παρατήρηση και η περιπλάνηση στο τοπίο, τις μεθόδους οινοποίησης, τον εξοπλισμό των οινοποιητικών μονάδων και του τρόπου ζωής των οινοπαραγωγών πλαισιώνει την όλη εμπειρία

-
- ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ: Κρητικό Σύμφωνο Ποιότητας, Aegean Cuisine, Θέσπιση Π.Ο.Π., διαδρομές κρασιού

6. ΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- ❑ Στόχος: η παρουσίαση της ευρύτητας των χαρακτηριστικών της δημοφιλούς αυτής ειδικής μορφής τουρισμού και ο εντοπισμός τόσο της σημασίας των τουριστικών πολιτικών στην αλλαγή των πόλεων όσο και των επιπτώσεων του τουρισμού στο αστικό περιβάλλον.

- ❑ Λέξεις κλειδιά: αστικός τουρισμός, πολιτιστικός τουρισμός, πρωτεύοντα στοιχεία, δευτερεύοντα στοιχεία, πρόσθετα στοιχεία, αλλαγή των πόλεων, επιπτώσεις του τουρισμού στο αστικό περιβάλλον, Λονδίνο, Μιλάνο

- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Αστικός τουρισμός: λαμβάνει χώρα σε αστικές περιοχές (πόλεις, μητροπόλεις) και βασίζεται σε παροχές υπηρεσιών και δραστηριοτήτων που αφορούν τους επισκέπτες αλλά και τους ίδιους τους πολίτες. Διαχωρίζεται από τον τουρισμό της πολιτισμικής κληρονομιάς, καθώς για τον αστικό τουρισμό η πολιτισμική κληρονομιά δεν αποτελεί κύριο κίνητρο επίσκεψης –ακόμη και αν η πόλη έχει ιστορικά στοιχεία
 2. Πρωτεύοντα στοιχεία: ελκύουν τους τουρίστες και αποτελούνται από το περιβάλλον αναψυχής και τους χώρους των δραστηριοτήτων
 3. Δευτερεύοντα στοιχεία: ουσιαστικά συστατικά της τουριστικής επίσκεψης. Περιλαμβάνουν όλες τις μορφές των εξυπηρετήσεων φαγητού και ποτού καθώς και ένα ευρύ φάσμα εξυπηρετήσεων αγορών. Παρέχονται στο σύνολό τους από τον ιδιωτικό τομέα
 4. Πρόσθετα στοιχεία: τμήματα της τουριστικής υποδομής τα οποία είναι αναγκαία για τη χρησιμοποίηση των πρωτευόντων και δευτερευόντων στοιχείων, δηλαδή λειτουργούν ως προϋποθέσεις τους. Περιλαμβάνουν πρόσβαση, πάρκινγκ, πινακίδες και υπηρεσίες τουριστικών πληροφοριών

ΑΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το «πακέτο» παροχών των προϊόντων του αστικού τουρισμού:

1. ΠΡΩΤΕΥΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: η εικόνα του αστικού περιβάλλοντος και τα θέλγητρα προσέλκυσης τουριστών (δραστηριότητες)
2. ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΝΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: οι υποστηρικτικές τουριστικές υπηρεσίες (αγορά, μαγαζιά με αναμνηστικά, εμπορικά κέντρα, καφετέριες, εστιατόρια, μπαρ, κλαμπ)
3. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ: οι βασικές τουριστικές υποδομές (οι χώροι φιλοξενίας, το δίκτυο μεταφορών και συγκοινωνίας, οι χώροι στάθμευσης, η σηματοδότηση, οι υπηρεσίες παροχής πληροφοριών και οδηγιών για τους επισκέπτες)

Οι τρεις βασικές συνθήκες ανάπτυξης αστικού τουρισμού είναι:

- i. η ελκυστική εικόνα,
- ii. η ικανότητα προσφοράς ποικιλίας τουριστικών προϊόντων με εύκολη πρόσβαση και με υψηλή ανταγωνιστικότητα,
- iii. η εξασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης σε ολόκληρο τον αναπτυξιακό κύκλο

Επιμέρους εκφάνσεις της πολιτικής του αστικού τουρισμού είναι:

- i. η αποκατάσταση του παρελθόντος, π.χ. στο Κρύσταλ Πάλας στο Λονδίνο,
- ii. η λειτουργία της αρχιτεκτονικής ως διαφήμισης ή ως εμπόρευμα, π.χ. Ντόκλαντς, Σέφιλντ και Λος Άντζελες,
- iii. η λειτουργία ης πόλης ως θέαμα, π.χ. Παρίσι,
- iv. η απο- και επανα-δόμηση της εικόνας της βιομηχανικής πόλης, π.χ. Πίτσμπεργκ

Μελέτη περίπτωσης: Αστικός τουρισμός στο Λονδίνο και το Μιλάνο

7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

- ❑ Στόχος: να παρουσιαστούν συνοπτικά τα επιμέρους θέματα που σχετίζονται με τη φιλοξενία ειδικών γεγονότων από μικρές και μεγάλες πόλεις και να αναδεχθεί η αναπτυξιακή διάσταση των ειδικών γεγονότων, μέσω της ιδιαίτερης σχέσης των τελευταίων με τον τουρισμό
- ❑ Λέξεις κλειδιά: Ειδικά Γεγονότα, Σχεδιασμός Ειδικών Γεγονότων, Διοργάνωση, Επιπτώσεις Ειδικών Γεγονότων, Αθλητικά Γεγονότα, Ολυμπιακοί Αγώνες
- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Τουρισμός Ειδικών Γεγονότων ο τουρισμός που γίνεται με αφορμή ή συνδυάζεται με ένα ειδικό γεγονός. Αφορά τόσο την ενεργή συμμετοχή σε ένα ειδικό γεγονός όσο και την απλή παρακολούθησή του
 2. Ειδικά Γεγονότα είναι οι διοργανώσεις με στόχους πολιτιστικούς, αθλητικούς, επιστημονικούς ή προσωπικούς που συμβαίνουν εκτός του καθημερινού πλαισίου ανάπτυξης των αντίστοιχων δραστηριοτήτων και έχουν σκοπό την ενημέρωση, τον εορτασμό, τη διασκέδαση ή την πρόκληση για βιωματική συμμετοχή μίας ομάδας ανθρώπων
 3. Μεγάλα γεγονότα ονομάζονται διεθνώς τα ειδικά γεγονότα πολύ μεγάλης κλίμακας αναφορικά με το κόστος της διοργάνωσης και το πλήθος των συμμετεχόντων, τυγχάνουν διεθνούς προβολής και δημοσιότητας, έχουν σημαντικές επιπτώσεις στην ευρύτερη περιοχή της πόλης που τα φιλοξενεί

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΜΕ ΒΑΣΗ:	
ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ	<ul style="list-style-type: none"> • Αθλητικά Γεγονότα • Πολιτικά γεγονότα • Πολιτιστικά Γεγονότα • Ειδικά (Διάφοροι Εορτασμοί) • Εμπορικά •
ΤΟ ΘΕΜΑ	<ul style="list-style-type: none"> • Μονοθεματικά • Πολυθεματικά
ΤΗΝ ΚΛΙΜΑΚΑ (και τη σύνδεση με συγκεκριμένο τόπο διεξαγωγής)	<ul style="list-style-type: none"> • Μεγάλα γεγονότα • Hallmark Events • Μεσαία γεγονότα • Μικρά (Τοπικά) Γεγονότα

Όταν στόχος της διοργάνωσης ενός ειδικού γεγονότος είναι η αύξηση της τουριστικής κίνησης μέσω της προσέλκυσης συμμετεχόντων ή/και θεατών ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η κατανόηση των κινήτρων συμμετοχής των διαφόρων κατηγοριών συμμετεχόντων στα ειδικά γεγονότα:

- Προσωπική ενασχόληση ή ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το αντικείμενο του ειδικού γεγονότος
- Επιθυμία για εμπάθυνση των γνώσεων ή για προσωπική καλλιέργεια
- Επιθυμία για ενημέρωση στο οικείο γνωστικό ή επαγγελματικό αντικείμενο
- Επιθυμία για ‘απόδραση’ από τα συνηθισμένα και την καθημερινότητα, αναζήτηση νέων εμπειριών
- Επιθυμία για κοινωνική αλληλεπίδραση, προβολή, ή αύξηση του κύρους

Ελληνικά Παραδείγματα: Φεστιβάλ Αθηνών και Επιδαύρου, Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, Καρναβάλι της Πάτρας, Γιορτές παλιάς πόλης Ξάνθης, Μαραθώνιος της Αθήνας

8. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Στόχος: παρουσίαση των βασικών στοιχείων του συνεδριακού τουρισμού και να προσφέρει μια περιεκτική σύνοψη των ειδών και των χώρων διεξαγωγής συνεδρίων

Λέξεις Κλειδιά: συνεδριακός τουρισμός, συνεδριακό κέντρο, γραφείο συνεδριακού τουρισμού, συνέδρια/εκθέσεις

Βασικοί Όροι:

1. Συνέδρια. Πρόκειται για οργανωμένες συναντήσεις ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα ή επαγγελματικές ιδιότητες και με πρωτεύοντα σκοπό την επιστημονική ενημέρωση, αλλά και την ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων μεταξύ των παρευρισκόμενων στην εκδήλωση- συνέδρων, ομιλητών
2. Σύνεδροι. Οι μετέχοντες ως ομιλητές ή/και ακροατές σε ένα συνέδριο (δεν συμπεριλαμβάνονται οι διοργανωτές και οι βοηθοί τους, π.χ. οι εθελοντές)
3. Συνεδριακός Τουρισμός. Τα συνέδρια σχετίζονται με τον τουρισμό όταν οι σύνεδροι που μετέχουν σε αυτό δεν προέρχονται από την ίδια γεωγραφική περιοχή και χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που ανήκουν στην τουριστική βιομηχανία, όπως αεροπορικές εταιρίες, ξενοδοχεία, εστιατόρια κ.ά. προκειμένου να εξυπηρετηθούν
4. (Δι)Οργανωτές. Αυτοί που αναλαμβάνουν τη διοργάνωση μιας συνεδριακής εκδήλωσης (εύρεση τόπου προορισμού, είδους καταλύματος, συνεδριακού κέντρου, μεγέθους εκδήλωσης και επιλογή χορηγών κ.λπ.) αλλά όχι τη χρηματοδότηση της

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Είδος συνεδριακής εκδήλωσης	Συνήθη Χαρακτηριστικά
Συνέδριο (conference ή congress)	Μονοθεματικό (conference) ή πολυθεματικό με περισσότερες παράλληλες συνεδρίες και παράλληλες εκδηλώσεις (congress)
Φόρουμ (forum)	Ανοιχτός επιστημονικός (ή πολιτικός) διάλογος, συχνά σε υπαίθριο χώρο, με τη συμμετοχή του κοινού
Συμπόσιο (symposium)	Ανοιχτός στο κοινό επιστημονικός (ή πολιτικός) διάλογος που διεξάγεται σε κλειστό χώρο και περιλαμβάνει συνήθως παροχή γεύματος
Ημερίδα / διημερίδα (day conference)	Μονοθεματικό συνέδριο με μικρότερη διάρκεια και χωρίς παράλληλες συνεδρίες
Διάλεξη (lecture)	Προφορική παρουσίαση ενός θέματος με στόχο την ενημέρωση του κοινού
Σεμινάριο (seminar)	Σειρά διαλέξεων σε συγκεκριμένο κοινό και με τη συμμετοχή του κοινού
Εργαστήριο (workshop)	Σεμινάριο που περιλαμβάνει εκτός από διαλέξεις εργαστηριακή εκπαίδευση (ή και μόνο αυτή)
Διάσκεψη (meeting)	Συνάντηση προσκεκλημένων ατόμων για ανταλλαγή απόψεων και λήψη αποφάσεων

Χώροι συνεδρίων:

- Αυτόνομα συνεδριακά κέντρα
- Συνεδριακές αίθουσες ξενοδοχείων
- Αίθουσες ή αμφιθέατρα πανεπιστημίων
- Ασυνήθιστοι χώροι (κινηματογράφοι, πολυχώροι, κρουαζιερόπλοια)
- Αίθουσες τοπικών/δημόσιων φορέων (νομαρχίες, δήμοι, επιμελητήρια)
- Κέντρα εκπαίδευσης οργανισμών (ΚΕΚ, τράπεζες, ινστιτούτα)

Βασικές προϋποθέσεις ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού

9. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ/ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

- ❑ Στόχος αυτής της υποενότητας είναι να παρουσιάσει τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά του θαλάσσιου τουρισμού και του τουρισμού κρουαζιέρας και να επισημάνει τις χρήσιμες διασυνδέσεις τους με άλλες ειδικές μορφές τουρισμού.
- ❑ Λέξεις κλειδιά: θαλάσσιος τουρισμός, παράκτιες δραστηριότητες, τουρισμός γιότινγκ, τουρισμός κρουαζιέρας
- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Με τον όρο Θαλάσσιος Τουρισμός νοείται η τουριστική δραστηριότητα που έχει ως κυρίαρχο κίνητρο τη θάλασσα και τις ακτές της – είτε ως πεδίο δραστηριοτήτων τουρισμού είτε ως ειδικό ενδιαφέρον, συχνά με αθλητική ή πολιτιστική διάσταση
 2. Ο Τουρισμός Κρουαζιέρας συνιστά προϊόν του θαλάσσιου τουρισμού και αποτελείται από ένα μείγμα τουριστικών στοιχείων: μεταφορά, διαμονή, εστίαση τουρισμό αναψυχής και δραστηριότητες ψυχαγωγίας εν πλω

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ/ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- ❑ Στενά συνδεδεμένος με τον παράκτιο τουρισμό και περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δραστηριότητες αναψυχής σχετικές με το θαλάσσιο περιβάλλον
- ❑ Δραστηριότητες: κολύμβηση, αλιεία, επίσκεψη σε θαλάσσια σπήλαια, θαλάσσια πάρκα, παρατήρηση σπάνιων ή μη ειδών θαλάσσιας χλωρίδας ή πανίδας, θαλάσσιες περιηγήσεις και ναυταθλητικές δραστηριότητες

Παραδείγματα στον Ελληνικό Χώρο: Aegean Regatta, Καταδύσεις στα Ελληνικά νησιά (Scubadiving), Γιότινγκ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ

Οι κρουαζιέρες ανάλογα με το συνδυασμό των προσφερόμενων προϊόντων & υπηρεσιών, διακρίνονται σε:

- ❑ Παραδοσιακή Κρουαζιέρα (Traditional Cruise)
- ❑ Αεροπορικό ταξίδι και Κρουαζιέρα
- ❑ Μικρή Κρουαζιέρα (Mini Cruise)
- ❑ Κρουαζιέρα και Παραμονή
- ❑ Εκπαιδευτική κρουαζιέρα (Educational Cruise)

Ελληνική Εμπειρία: τα ελληνικά νησιά βρίσκονται στην 4η θέση των δημοφιλέστερων προορισμών για πραγματοποίηση κρουαζιέρας μετά τη Χαβάη, την Καραϊβική και την Αλάσκα.

10. ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- ❑ Στόχος: η παρουσίαση των βασικών χαρακτηριστικών του ιαματικού τουρισμού, ο διαχωρισμός του σε τουρισμό θεραπείας και τουρισμό ευεξίας, τα κίνητρα των επισκεπτών και η συνοπτική παρουσίαση των χώρων (μονάδων) στους οποίους μπορεί να πραγματοποιηθεί.
- ❑ Λέξεις Κλειδιά: Ιαματικός Τουρισμός, Τουρισμός Υγείας, Τουρισμός Ευεξίας, Τουρισμός Ομορφιάς, Κέντρα Αναζωογόνησης, Θεραπευτικός Τουρισμός, Τουρισμός Υγιεινής Διαβίωσης
- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Ιαματικός Τουρισμός: Είναι ειδική μορφή παροχής τουριστικών υπηρεσιών σε περιοχές των οποίων κύριο χαρακτηριστικό αποτελεί η χρήση αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων σε ειδικές εγκαταστάσεις
 2. Τουρισμός Ευεξίας: Είναι ο τουρισμός στα πλαίσια του οποίου το ταξίδι που πραγματοποιείται έχει ως κύριο κίνητρο τη διατήρηση ή τη βελτίωση της υγείας εκείνων που συμμετέχουν σε αυτό
 3. Τουρισμός Υγείας: ειδική μορφή ιαματικού τουρισμού κατά τη διάρκεια του οποίου οι τουρίστες συμμετέχουν σε προγράμματα υγείας ή σε προγράμματα που σχετίζονται με την Υγεία
 4. Τουρισμός Ομορφιάς: Είναι ο τουρισμός κατά τη διάρκεια του οποίου, ακολουθούνται διάφορα προγράμματα ομορφιάς όπως Αισθητικής, Κομμωτικής μαθημάτων κοινωνικής παρουσίας

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ			
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ		ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΥΕΞΙΑΣ	
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ
<u>Ειδική Περίπτωση:</u> ΘΕΡΜΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ			

ΚΕΝΤΡΑ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ			
[Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας]			
ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ		ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΥΕΞΙΑΣ	
ΚΕΝΤΡΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΛΙΝΙΚΕΣ	ΚΕΝΤΡΑ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗΣ (spa)	ΚΕΝΤΡΑ ΟΜΟΡΦΙΑΣ
<u>Ειδική Περίπτωση:</u> Κέντρα Θερμαλιστικού Τουρισμού (Λουτρά)			

ΚΙΝΗΤΡΑ	ΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΕΥΕΞΙΑ
Περιβαλλοντικά & Κλιματολογικά	Κλίμα (περιβαλλοντικές συνθήκες) που ευνοεί την ανάρρωση και την καλύτερευση της υγείας του ασθενούς	Ιδιαίτερες φυσικές τοποθεσίες (π.χ. θερμές πηγές) που χαλαρώνουν τον επισκέπτη
Ανάπαυσης & Αγχολυσης	Χρόνια ασθενείς ή ασθενείς σε αναρρωτικό στάδιο που αναζητούν την ανάπαυση μετά από ασθένεια	Διαχείριση άγχους και αίσθηση διαλλείματος από τις καθημερινές υποχρεώσεις
Θεραπείας & Πρόληψης	Ο επισκέπτης αποζητά τη θεραπεία ή/και αποκατάσταση	Ο επισκέπτης απολαμβάνει την πρόληψη μέσα από ειδικά προγράμματα υγείας-ομορφιάς
Οικονομικά	Μειωμένο κόστος περιθαλψης σε σχέση με την χώρα/περιοχή κατοικίας	Μειωμένο κόστος προγραμμάτων ευεξίας και χαλάρωσης σε σχέση με την χώρα/περιοχή κατοικίας

Ελληνικά Παραδείγματα :

- Γνωστά Λουτρά (Αιδηψού, Καμένων Βούρλων, Λουτρακίου)
- Λειτουργία Κέντρων Τουρισμού Ευεξίας (spa, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα ομορφιάς) σε μεγάλα ξενοδοχεία

12. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

- ❑ Στόχος αυτής της υποενότητας είναι, αφενός, να παρουσιάσει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μιας ειδικής μορφής τουρισμού, του τουρισμού θεματικών πάρκων, που έχει αναπτυχθεί σε πολλές και διαφορετικές χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο αλλά δεν είναι αναπτυγμένη στην Ελλάδα, και, αφετέρου, να επισημάνει τις πολύπλευρες συσχετίσεις των θεματικών πάρκων με τον πολιτισμό και την πολεοδομία

- ❑ Λέξεις κλειδιά: θεματικά πάρκα, πολιτισμός, πολεοδομία, παγκοσμιοποίηση, πάρκα Disney

- ❑ Βασικοί Όροι:
 1. Θεματικό πάρκο έχει ως σκοπό να ψυχαγωγήσει τους ενδιαφερόμενους (συνήθως μεγάλες ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά) και τα οποία συγκεντρώνουν μια πολυμορφία στοιχείων, όπως αξιοθέατα, καταστήματα, σε ένα ενιαίο σύνολο. Τα θεματικά πάρκα συνδέονται συνήθως με κάποια χαρακτηριστικά στοιχεία, π.χ. την παιδική ηλικία (Disney, Asterix)

 2. Πάρκο Disney επιτυχημένο και δημοφιλές παράδειγμα ενός θεματικού πάρκου που διατηρεί χαρακτηριστικά ενός αυτόνομου τουριστικού προορισμού. Τα κυριότερα χαρακτηριστικά τους απευθύνονται σε οικογένειες, περιέχουν ένα ή και περισσότερα θεματικά περιβάλλοντα, παρέχουν κάποιας μορφής διασκέδαση, διατηρούν ένα υψηλό επίπεδο επένδυσης και πλαισιώνονται από πλήρη σειρά εγκαταστάσεων

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

- ❑ Τα θεματικά πάρκα αποτελούν τα δημοφιλέστερα θεματικά περιβάλλοντα
- ❑ Υπάρχουν δύο κύριοι λόγοι για την ελκυστικότητα των θεματικών πάρκων:
 1. προσφέρουν ένα ασφαλές, ελεγχόμενο και καθαρό περιβάλλον αναψυχής
 2. παρουσιάζουν μια εύκολη προβολή των πολύ διαφορετικών γεωγραφικών περιβαλλόντων που μπορούν να επισημανθούν εύκολα και να καταναλωθούν από τους επισκέπτες
- ❑ Τα θεματικά πάρκα περιλαμβάνουν πολλά από τα στοιχεία των λούνα παρκ αλλά παρουσιάζουν μια πιο συγκεκριμένη εικόνα, με βάση: τα παιδικά παραμύθια και τις ιστορίες (πάρκα Disney), τις πόλεις σε μικρογραφία, το μέλλον της επιστήμης, την Άγρια Δύση, τον αγροτικό κόσμο, τις τηλεοπτικές σειρές
- ❑ Η κεντρική τοποθεσία για την υλοποίηση της θεματοποίησης είναι η πόλη
- ❑ Τα θεματικά πάρκα αποτελούν παραδείγματα της παγκοσμιοποίησης

- ❑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: πάρκα Disney